

T.B.M. 11.
CUMHURİYET H.
Grup Başl.
Tarih: 7/5/2009
Sayı: 6112

7877

07.05.2009

TBMM Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sn.R.Tayyip Erdoğan** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim.

Atilla Kart
CHP Konya Milletvekili

İlgi ; Bursa Milletvekili **Onur Öymen**'in önergesine Ulaştırma Bakanı tarafından verilen 31.12.2008 tarih-7/5431 sayılı önerge cevabı.

Kafkasya'da meydana gelen çatışmalar sonucunda , Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT), Gürcistan'ın talebiyle 1995 yılında Abhazya'ya ambargo uygulamaya başlamıştır.

Türkiye de bu ambargo uygulamasına iştirak etmiştir. Türkiye bu ambargo kararıyla öncelikle Trabzon ile Abhazya'nın başkenti **Sohum** arasındaki gemi seferlerini iptal etmiştir. Bu durum Türkiye'de yaşayan ve sayıları 500 binin üzerinde olan **Abhaz ile** sayıları 4 milyonu aşan **Kuzey Kafkasyalı'nın** Abhazya'daki akrabalarıyla olan ilişkilerini koparmıştır. Türkiye, Abhazya'ya hukuki olarak ambargo uygulamamakta ise de, **yaratılan fiili durum ve uygulama sebebiyle**, Abhazya'ya gitmek isteyenler ancak Rusya Federasyonundan vize almak ve giriş yapmak suretiyle ülkelerine gidebilmektedirler. Bu durumun **hem zaman ve hem de ekonomik bakımdan** bu kişilerin ciddi anlamda mağduriyetlerine yol açtığı açıktır.

Oysa, bilindiği gibi; Rusya Federasyonu Abhazya'ya uyguladığı ambargoyu kaldırmıştır. Aynı şekilde ambargo kararının tarafı olan birçok BDT ülkesi de ambargoyu kaldırmıştır.

Hal böyle olmasına rağmen, Türkiye taraf olmadığı bir ihtilaftan dolayı Abhazya'ya fiilen uyguladığı izolasyon ve ambargoyu her nedense uygulamaya devam etmektedir.

Türkiye, Abhazya'nın bağımsızlığını tanımayarak Gürcistan'ın toprak bütünlüğünü tanımaya devam edebilir. Bu elbette bir Hükümet politikası ve sorumluluğu altında verilebilecek bir karardır. **Ancak bu durum, temel insan haklarının başında gelen yerleşme ve seyahat özgürlüğünü, aile bütünlüğünün korunması sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.** Gürcistan ya da başka bir ülkenin bu konudaki talep ve dayatmalarına karşı Hükümet'in inisiyatif kullanarak ve Türkiye Cumhuriyetinin saygınlığı adına **ivedi olarak** eskiden olduğu gibi **Trabzon, Sohum** gemi seferleriyle, **İstanbul-Sohum** uçak seferlerinin başlatılmasına karar verilmesi gerekir.

Ortaklaşa ambargo kararını alan BDT ülkeleri bile ambargoyu kaldırmış olmasına rağmen, Türkiye'nin fiilen ambargoyu sürdürmesinin hiçbir haklı sebebinin olamayacağı ortadadır.

Hükümet bu haksız ve dayanaksız ambargoyu sürdürdüğü takdirde, sayıları milyonları bulan kişilerin **AIHM dahil olmak üzere , tüm yargı yollarına başvurmaları** kaçınılmaz olacaktır. Böyle bir durumun ise, Türkiye Cumhuriyetinin **saygınlığını** zedelemesinin yanında, **maddi anlamda da** ciddi bir yük getirmesi söz konusu olacaktır. Bu nitelikteki bir yönetim anlayışının **Hükümet etme sorumluluğu ve ciddiyetiyle bağdaşmayacağı açıktır.**

İlgi önergeye verilen cevapta ; Trabzon-Sohum seferlerinin ticari anlamda ekonomik olmadığı ve Dışişleri Bakanlığının gemi ve hava ulaşımına sıcak bakmadığı yolundaki değerlendirme ise tam anlamıyla ve maalesef **aczi ifade etmekte olup, Türkiye Cumhuriyeti adına talihsiz bir değerlendirme niteliğinde** olmuştur.

Konunun önemi ve Hükümet politikasını ilgilendirmesi sebebiyle iş bu önergenin doğrudan Başbakan'a yöneltilmesi zorunluluğu doğmuştur.

Buna göre;

(1) Milyonlarca Abhaz ve Kuzey Kafkasyalının **seyahat özgürlüğünü ve aile bütünlüğünü ihlâl** etmek pahasına sürdürülen ambargo neden kaldırılmamaktadır?

(2) Trabzon – Sohum arasındaki **gemi seferleri** ile İstanbul-Sohum arasındaki **uçak seferleri** hemen başlatılacak mıdır?

Ortada yasal ve uluslararası hukuk anlamında bir engel olmamasına rağmen **hangi gerekçe ve takdir** ile bu seferler başlatılmamaktadır?